METSÄTALOUS

Yhteisesti on todettu puutteeksi esimerkiksi se, että kemera on ehkä viivästyttänyt taimikoiden varhaishoitoa. **PUHEENJOHTAJA MIKKO TIIROLA, MTK:N METSÄVALTUUSKUNTA**

Puukauppa vilkastui viidenneksen viime vuonna

2007 edelleen ennätysvuosi

Puukauppa kävi viime vuonna viidenneksen aiempaa vilkkaammin. Tilastojen mukaan puukauppoja tehtiin 35 miljoonasta kuutiosta.

”Puukauppa kävi viime vuonna selvästi kahta edeltävää vuotta vilkkaammin”, kertoo varttunut tutkija **Aarre Peltola** Metsäntutkimuslaitoksesta.

Metla ei kerro viime vuoden puukaupan tarkkoja lukuja, koska tilastoinnin kattavuus parani kesken vuotta. Elokuusta alkaen puukaupan kuukausitilastoissa on näkynyt Metsäteollisuus ry:n jäsenten lisäksi osa Suomen Sahojen jäsenten ostoista.

Tilaston kattavuus nousi noin 90 prosenttiin yksityismetsien puukaupasta. Samasta syystä edellisvuotiset luvut eivät ole vertailukelpoisia.

”Laskelmien mukaan puukauppa vilkastui aika tarkkaan viidenneksen”, Peltola kertoo.

Vaikka puukauppa kävi tasaisesti läpi vuoden, vauhti ei riittänyt vuoden 2007 ennätyksen hätyyttelyyn. Silloin puukauppa kävi lähes viidennestä vilkkaammin.

Viime vuoden kaikkien puukauppojen määrä nousi lähes 40 miljoonaan kuutioon, kun tilastolukuun lisätään puuttuva kymmenes.

Joulukuussa metsänomistajat myivät 2,8 kuutiometriä puuta. Siitä 1,7 miljoonaa kuutiometriä oli peräisin pystykauppojen uudistushakkuuleimikoista ja 0,6 miljoonaa kuutiometriä harvennuksilta tai ensiharvennuksilta.

Hankintakauppapuuta oli 0,4 miljoonaa kuutiometriä.

JARMO PALOKALLIO

UPM sulkee paperitehtaan Ranskassa

UPM sulkee Docellesin hienopaperitehtaan Ranskassa, koska ostajaa ei löytynyt.

Neuvottelut henkilöstön edustajien kanssa päättyivät 13. joulukuuta. Tehtaan kaikki 161 työntekijää irtisanotaan. UPM tarjoaa heille tukea irtisanomisen vuoksi.

Yhtiö kertoi aikeistaan joko myydä tai sulkea tehdas vuosi sitten tammikuussa.

”UPM on etsinyt aktiivisesti tehtaalle ostajaa, joka olisi jatkanut siellä pitkäaikaista toimintaa. Valitettavasti emme ole saaneet varteenotettavaa tarjousta tehtaasta. Olemme silti edelleen valmiita harkitsemaan Docellesin tehdaslaitteiden ja kiinteistön myymistä”, sanoo **Petteri Kalela**, UPM:n Euroopan ja Pohjois-Amerikan paperintuotannosta vastaava johtaja.

Tuotanto tehtaalla päättyy tammikuun loppuun mennessä. Sulkemisen myötä UPM:n hienopaperikapasiteetti vähenee 160 000 tonnia.

UPM kirjasi liikevoittoon tehtaan uudelleenjärjestelykuluja 25 miljoonaa euroa kertaluonteisena eränä vuoden 2013 neljännellä vuosineljänneksellä.

Myös Stora Enso on tuloksetta etsinyt ostajaa Ranskan Corbehemin aikakauslehtipaperitehtaalleen. Tehdas todennäköisesti suljetaan.

SUVI NIEMI

”Metsäverotus uusiksi ja tukijärjestelmä purkuun”

Päättäjien Metsäakatemian johtaja Harri Hänninen ottaisi mallia Ruotsista ja muuttaisi metsäverotusta yrittäjyyttä kannustavaksi. Samalla voitaisiin purkaa metsätalouden tukijärjestelmää.

Yksityismetsätalouden tuet vuosittain

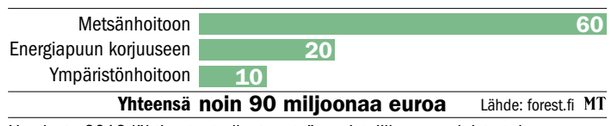

Vuodesta 2012 lähtien tuet olleet metsänomistajille veronalaista tukea.

Suomen Metsäyhdistyksen Metsäakatemian johtaja **Harri Hänninen** arvioi, että arvostelu metsätalouden tukijärjestelmää kohtaan kovenee, kun valtion velka ja budjettileikkausten tarve kasvavat.

”Kriitikot kysyvät, kannattaako omillaan toimeen tulevaa elinkeinoa enää tukea, kun metsäteollisuus kuihtuu Suomesta.”

Keskivertometsänomistajalle metsätalouden tukien merkitys on Hännisen mukaan aika pieni. Metsänhoito- ja perusparannustöiden kustannuksista tuet kattavat noin kuudesosan. Metsätalouden bruttotuloihin suhteutettuna tuet ovat nelisen prosenttia.

”Toisenlainen verotusmalli voisi kannustaa metsänomistajaa paremmin kuin nykyinen tukiapparaatti, jota voidaan nopeasti muuttaa ja joka on näin varsin epävarmalla pohjalla.”

Harri Hänninen on johtanut Metsäakatemiaa vuodesta 2011.

Tukia ei pois kertalaakista

Mallia Hänninen ottaisi Ruotsista, missä puuntuotannon tuet lopetettiin pari vuosikymmentä sitten. Samalla alennettiin metsätalouden veroja ja maksuja.

”Suomessa metsätalouden harjoittaminen katsotaan verotuksessa sijoitustoiminnaksi. Ruotsissa metsätalous luetaan elinkeinotoiminnaksi ja verotus kohtelee metsänomistajaa kuin yrittäjää.”

Metsäverotuksen ja tukijärjestelmän muutokset olisi Hännisen mielestä syytä tehdä joustavasti.

Päätoiminen yritysmäinen metsätalouden harjoittaminen vaatii suuria tiloja, joita Suomessa on hyvin vähän. Nykyisenlainen rinnakkainen verojärjestelmä olisi siksi perusteltua säilyttää käytössä pienillä tiloilla, joita suuri osa metsäomaisuuksista on.

”Eikä tukia kannattaisi kertalaakista lopettaa. Nykyinen tukijärjestelmä pitäisi saada rullaamaan vaikka kevennettynä versiona niin kauan, kunnes verojärjestelmä saadaan toimimaan toisessa asennossa”, Hänninen sanoo.

Hänninen viittaa maa- ja metsätalousministeriön metsäpoliittisen selonteon luonnokseen, jossa metsätalouden verotusta hahmotellaan yritysveron suuntaan.

Ministeriön kansliapäällikkö **Jaana Husu-Kallio** kertoi suunnitelmista Metsäpäivillä viime marraskuussa.

Nuoren metsän hoito yksityismetsissä

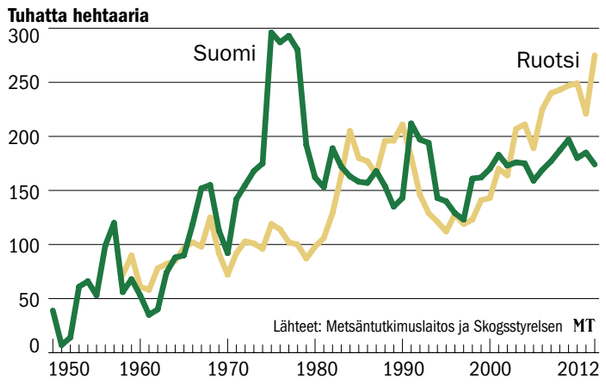

Ruotsissa yhä intoa

Tukien poistaminen ei näytä heikentäneen ruotsalaisten intoa metsätöihin, sillä ruotsalaiset hoitavat nuoria metsiä enemmän kuin suomalaiset. Metsiä myös hakataan suhteessa kasvuun enemmän kuin Suomessa.

Metsäntutkimuslaitoksen tutkijan **Jussi Leppäsen** mukaan Suomessa nuorten metsien hoitomäärä on jäänyt vuosittain keskimäärin alle 200 000 hehtaariin. Ruotsissa on ylletty viime vuosina 250 000 hehtaarin hujakoille.

Ruotsissa taimikonhoitopakko päättyi 1993 ja samaan aikaan metsätalouden tuet lopetettiin. Sen jälkeen hoitotöiden määrä romahti. Pian työmäärät lähtivät kuitenkin nousuun.

Ruotsissa metsämaata on enemmän kuin Suomessa. Yksityisten omistuksessa oleva pinta-ala on kuitenkin molemmissa maissa noin 11–12 miljoonaa hehtaaria, koska Ruotsissa yksityisillä metsänomistajilla on noin puolet ja Suomessa kaksi kolmannesta metsistä.

JUHA KAIHLANEN

> Toisenlainen verotusmalli voisi kannustaa metsänomistajaa paremmin kuin nykyinen tukiapparaatti, jota voidaan nopeasti muuttaa ja joka on näin varsin epävarmalla pohjalla.«
>
> **HARRI HÄNNINEN**

MTK: Verouudistusta ei voi aloittaa kemeran alasajosta

Metsäpolitiikan uudistamista ja metsäverotuksen muuttamista yrittäjämäisempään suuntaa ei voida aloittaa kestävän metsätalouden investointitukijärjestelmän (kemera) alasajosta, sanoo MTK:n metsävaltuuskunnan puheenjohtaja **Mikko Tiirola**.

Kestävän metsätalouden rahoituslain puutteita on Tiirolan mukaan syytä korjata, mutta ei romuttaa koko järjestelmää.

”Yhteisesti on todettu puutteeksi esimerkiksi se, että kemera on ehkä viivästyttänyt taimikoiden varhaishoitoa.”

Kemeran investointitukia tarvitaan Tiirolan mukaan erityisesti Pohjois-Suomessa. Tukijärjestelmän hyödyistä kertoo Pohjois-Suomen metsien kasvun nelinkertaistuminen 1960-luvulta.

”Yksin verotuksen keinoin ei samaan olisi ylletty.”

Kemeran purkaminen olisi Tiirolan mielestä täysin harkitsematonta metsäpolitiikkaa nykyisessä tilanteessa, kun metsälakia on helpotettu ja metsänomistajakunta vanhenemassa

Metsäverotuksen uudistamista kohti metsäyrittäjyyttä Tiirola kannattaa. Metsäomistajalla pitäisi kuitenkin olla mahdollisuus valita, ryhtyykö hän yrittäjäksi vai jatkaako nykyisessä verojärjestelmässä, koska kaikki 700 000 metsänomistajaa ei varmasti halua yrittäjäksi.

Yrittäjämäinen verotus kannustaisi sukupolvenvaihdoksiin, kun metsänomistaja saisi sukupolvenvaihdoksessa oikeuden verohuojennukseen samoin kuin nyt on maatiloilla ja muilla yrityksillä.

”Vastavuoroisesti yrittäjämäiseen metsänomistamiseen siirtyvien pitäisi maksaa myelyrittäjäeläkemaksua.”

Sukupolvenvaihdoksia helpottamalla korjattaisiin Tiirolan mukaan nykyisen metsäpolitiikan pahimpia epäkohtia, jotka ovat johtaneet tilojen pirstoutumiseen ja metsänomistajien ikääntymiseen.

Metsänomistajan valinnanvapaus nykyisen ja uuden verojärjestelmän välillä vähentäisi verouudistuksen siirtymävaiheen kielteisiä vaikutuksia puumarkkinoiden toimintaan, Tiirola uskoo.

JUHA KAIHLANEN

Metsä

Metsäliitto Osuuskunta 80 vuotta. Tästä on hyvä jatkaa.